

Duszpasterstwo Ministrantów
przy parafii pw. Najświętszego Serca Jezusa w Śremie

S T A T U T

Ministrantów przy parafii
pw. Najświętszego Serca Jezusa w Śremie

§ 1 – Informacje ogólne

1. Liturgiczna Służba Ołtarza funkcjonuje przy parafii rzymskokatolickiej pw. Najświętszego Serca Jezusa w Śremie jako grupa parafialna.
2. Zarządcą głównym Ministrantów jest Opiekun Ministrantów. Opiekun Ministrantów jest mianowany przez proboszcza parafii.
3. Do grupy ministrantów mogą zostać dołączeni tylko chłopcy i mężczyźni.
4. Patronami ministrantów w naszej wspólnocie są św. Dominik Savio, św. Jan Bosko, św. Stanisław Kostka, św. Jan Berchmans, św. Tarsycjusz, św. Alojzy Gonzaga.
5. Każdy ministrant oraz kandydat jest zobowiązany do przestrzegania praw statutowych.

§ 2 – Zarząd Ministrancki

1. W skład Zarządu Ministranckiego wchodzi:
 - a) Prezes Ministrantów
 - b) Wiceprezes bądź Wiceprezesi Ministrantów
 - c) Inni Ministranci powołani przez Prezesa Ministrantów (np. sekcja sportowa)
2. Zakres obowiązków członków Zarządu określony jest przez statut.
 - a) Prezes Ministrantów to *primus inter perens* – pierwszy wśród równych. Jego zadaniem jest reprezentowanie wspólnoty ministranckiej. Prezes jest odpowiedzialny za posługę ministrantów. W razie zaistniałej potrzeby może zastąpić opiekuna w czasie jego nieobecności (np. prowadzić zbiórki itp.)
 - b) Prezes Ministrantów ma prawo ukarać ministranta, który łamie prawo, nie podporządkowuje się do zasad lub negatywnie wpływa na kolegów:
 - I. udzielenie upomnienia w indywidualnej rozmowie
 - II. udzielenie nagany przy kolegach bądź opiekunie
 - III. otrzymanie minusowych punktów do punktacji ministranckiej
 - IV. poinformowanie rodziców o nagannym zachowaniu
 - V. zawieszenie praw w pewnym zakresie (np. wstrzymanie punktacji)
 - VI. zawieszenie pełni praw i obowiązków (w tym prawo do służenia przy ołtarzu) na określony czas

Wymierzone kary mają być środkiem wychowawczym i mają mieć na celu zdyscyplinowanie ministranta we wspólnocie ministranckiej.

- c) Wiceprezes Ministrantów reprezentuje grupę ministrancką we wszystkich koniecznych okazjach. Zastępuje prezesa w koniecznych sytuacjach i w razie jego nieobecności sprawuje obowiązki Prezesa Ministrantów.
 - d) Inni Ministranci powołani przez Prezesa Ministrantów (np. sekcja sportowa) sprawują swoje obowiązki na podstawie wydanej nominacji, w której zawarte są one zawarte.
4. Wybór Prezesa Ministrantów.
- a) Za przeprowadzenie wyborów na Prezesa Ministrantów odpowiedzialny jest ustępujący Zarząd Ministrancki – ustępujący Prezes, Wiceprezesi oraz specjalnie powołanymi ministranci, dbający o prawidłowy przebieg wyborów.
 - b) Prezes Ministrantów jest wybierany spośród szkoły gimnazjalnej, szkoły średniej i wyżej. Musi być ministrantem co najmniej 3 lata.
 - c) Kandydaci na prezesa mają obowiązek zgłosić swoją kandydaturę do organu przygotowującego wybory – tj. ustępujący Zarząd Ministrancki.
 - d) Wybory są powszechne, tajne, równe i bezpośrednie.
 - e) Każdy ministrant ma prawo oddać tylko jeden głos na jednego kandydata, chyba że to prawo zostało mu ograniczone przez opiekuna.
 - f) Nikt spoza wspólnoty ministranckiej nie ma prawa głosu.
 - g) Za próbę przekupstwa lub odtajnienie przy głosowaniu grożą poważne kary
 - h) Głosy zlicza organ przeprowadzający wybory. Wynik wyborów ogłasza Opiekun Ministrantów lub ustępujący Prezes Ministrantów.
 - i) Aby wybór prezesa został dokonany, kandydat na Prezesa Ministrantów musi zdobyć przynajmniej 51% wszystkich głosów. Jeśli nie uzyska takiego wyniku, wówczas musi być w jak najszybszym terminie przeprowadzona druga tura wyborów, w której znajdą się dwaj kandydaci, którzy uzyskali największą ilość głosów w pierwszej turze wyborów.
 - j) Wybrany Prezes Ministrantów sprawuje urząd bezterminowo. O swoim ustąpieniu może zdecydować w każdej chwili.

§ 3 – Ministrant

1. Ministrantem jest osoba, która dobrowolnie i bezinteresownie oddaje się służbie Panu Bogu i Wspólnocie Parafialnej przez przyczynianie się do tego, aby liturgia była piękna i właściwie przeżywana.
2. Od kandydata na ministranta wymagane jest odpowiednie przygotowanie, za które odpowiedzialny jest Zarząd Ministrancki.

3. Nie można włączać do grona ministranckiej osoby, która chce być ministrantem na pokaz lub kieruje się innymi motywacjami jak np. chęć zarobku na kolędzie.
4. Oprócz prośby w sercu, należy wymagać dobrych przymiotów - tj. modlitwa, powaga, sens służby, radość, punktualność, porządek, sumienność, gorliwość, pracowitość i zdyscyplinowanie.
5. Ministranci służący przy ołtarzu, powinni być w stanie łaski uświęcającej, aby móc zawsze przyjąć Pana Jezusa do swego serca.
6. W kościele, kaplicy oraz miejscu sprawowania obrzędów liturgicznych, które jest miejscem świętym, w czasie Mszy Świętej i poza nią, obowiązuje postawa pełna czci i szacunku.

§ 4 – Obowiązki Ministranta

1. obecność na służbie (zarówno w niedziele, jak i w dni powszednie)
2. obecność na zbiórkach
3. posłuszeństwo i szacunek wobec przełożonych i starszych
4. czynne uczestnictwo w życiu wspólnoty i dążenie do jej rozwoju i doskonałości
5. doskonalenie własnych umiejętności ministranckich
6. rozwój duchowy i dbałość o wartości chrześcijańskie
7. noszenie odpowiedniego stroju, jaki został przyjęty w parafii
8. obowiązek posiadania legitymacji ministranckiej
9. gotowość do pomocy przełożonym i kolegom
10. reagowanie na zło wewnątrz wspólnoty
11. oddawanie czci i szacunku świątyni oraz sprawowanych w niej nabożeństw, poprzez wzorową postawę, punktualność, dbałość o czysty i schludny ubiór
12. poszanowanie dóbr materialnych: w zakrystii, na plebanii; szat liturgicznych, naczyń liturgicznych itp.
13. zgłaszanie Zarządowi Ministranckiemu lub Opiekunowi o zaistniałych incydentach i problemach
14. zgłoszenie swej rezygnacji ze służby Prezesowi lub Opiekunowi Ministrantów

§ 5 – Prawa Ministranta

1. prawo do uczestnictwa w liturgii przy ołtarzu
2. prawo do sprawowania funkcji liturgicznych przy ołtarzu
3. prawo do uczestnictwa w życiu wspólnoty
4. prawo do wyrażania własnego zdania, dzielenia się uwagami odnośnie wspólnoty
5. prawo do korzystania z dóbr wspólnoty zgodnie z przeznaczeniem
6. prawo do równego i sprawiedliwego traktowania
7. prawo do informacji o życiu wspólnoty
8. prawo do rozwoju i dostępu do kursów lektorskich, ceremoniarских itp.
9. prawo do pomocy duchowej
10. prawo do udziału w organizowanych wyjazdach, wyjściach i kolędzie
11. prawo do zbierania punktów w klasyfikacji ministranckiej, za które ministrant ma możliwość otrzymywania pochwał i nagród
12. prawo do wnioskowania o wybór nowego Zarządu Ministranckiego

§ 6 – Stopnie formacji ministranckiej

1. Do grona ministrantów można przystąpić w każdym momencie roku szkolnego. Zostaje się wtedy *kandydatem*.
2. Po przynajmniej półrocznej formacji kandydat zdaje egzamin praktyczny i teoretyczny przygotowany przez Prezesa Ministrantów. Po zdaniu egzaminu zostaje wyznaczony termin uroczystego przyjęcia do wspólnoty. Na Mszy Świętej Ksiądz Proboszcz włącza kandydata do wspólnoty ministranckiej.
3. *Ministrantem młodszym* zostaje się od „0 lat” do ukończenia klasy VII S.P.
4. *Ministrantem starszym* zostaje się po rozpoczęciu nauki w klasie VIII S.P.
5. *Lektorem* może zostać ministrant po VII klasie szkoły podstawowej, po odbyciu kursu lektorskiego i zdaniu egzaminów. Lektorów ustanawia biskup.
6. *Ceremoniarzem* może zostać ministrant lub lektor po I klasie szkoły średniej, po odbyciu kursu ceremoniarza. Ceremoniarzy ustanawia biskup.
7. *Ministrantem seniorem* zostaje się w chwili ukończenia szkoły średniej. Ministrant senior nie ma obowiązku uczestnictwa w wyznaczonych służbach, zbiórkach, nie zbiera punktów – z powodu pracy lub podjętych studiów. Ma jednak nadal wszystkie prawa, nie musi również rezygnować z obowiązków.

§ 7 – Strój liturgiczny

1. Strój liturgiczny ministranta powinien być zawsze czysty i wyprasowany.
2. Każdy służący ma obowiązek noszenia tylko i wyłącznie stroju, który odpowiada jego stopniowi w formacji ministranckiej.
3. Miejscem, gdzie się przebieramy w szaty liturgiczne jest dolna zakrystia.
4. Za porządek w zakrystii ze strojami liturgicznymi odpowiedzialni są wszyscy ministranci.
5. Stroje dla poszczególnych stopni formacji ministranckiej:
 - a) Ministranci młodszy - czerwony kołnierz, biała komża oraz czerwona sutanka
 - b) Ministranci starszy - biała alba przepasana białym cingulum
 - c) Lektorzy - biała alba przepasana białym cingulum oraz krzyż lektorski
 - d) Ceremoniarz - alba przepasana białym cingulum i krzyż ceremoniarski
 - e) Ministranci seniorzy - strój wg swojego stopnia formacji ministranckiej

§ 8 – Służba

1. Służba do mszy odbywa się wg wyznaczonego grafiku obowiązującego od września do czerwca. W miesiącach wakacyjnych ministranci pozostający w domach przychodzą służyć jak najczęściej.
2. Każdy ministrant ma obowiązek wyznaczyć sobie obowiązkowy dyżur na Mszy Świętej w dni powszednie (przynajmniej jeden raz) oraz w niedzielę, na który ma obowiązek uczęszczać. Obowiązkowe są również zbiórki.
3. Funkcje liturgiczne wyznacza się przed Mszą Świętą lub nabożeństwem (może być przeprowadzona osobna zbiórka do wyznaczenia funkcji liturgicznych wraz z instrukcją liturgiczną).

Funkcje liturgiczne wyznacza:

 - a) Prezes Ministrantów
 - b) Wiceprezes Ministrantów
 - c) Ceremoniarz
 - d) Ministrant najstarszy stażem ministranckim
4. Ministranci przychodzą do służenia minimum 10 minut przed rozpoczęciem Mszy Świętej lub nabożeństwa.
5. Ministrant pomaga kościelnemu przygotować liturgię tj. przygotować kielich, ampułki, cyboria, mszał i inne.
6. Ministranci przy ołtarzu mają zawsze złożone ręce, nie rozglądają się i nie rozmawiają. Ministrant swoją postawą wyraża szacunek świętemu miejscu oraz liturgii.
7. Przewiduje się dodatkowe obowiązkowe służby np. Triduum Paschalne, Boże Narodzenie, Boże Ciało, Wszystkich Świętych i inne święta nakazane, a także Msze Święte z biskupem i inne ważne msze okolicznościowe.

§ 9 – Kary i nagrody

1. Za lekceważenie służby lub zachowanie przynoszące wstyd ministrantom osoba ta może zostać ukarana przez proboszcza, opiekuna lub prezesa zgodnie z rozpiską wymiaru kar.
2. Kary:
 - I. upomnienie słowne proboszcza, opiekuna lub prezesa
 - II. indywidualna rozmowa z przełożonymi
 - III. udzielenie nagany przy kolegach
 - IV. poinformowanie rodziców o nagannym zachowaniu
 - V. zawieszenie w prawach ministranta na określony czas
 - VI. wydalenie ze wspólnoty ministrantów
3. Osoba zawieszona przychodzi na Msze Święte i nabożeństwa, lecz zajmuje miejsca w ławce „dla wiernych”.
4. Przewinienia kwalifikujące do usunięcia ze wspólnoty ministranckiej:
 - a) Dewastacja mienia parafialnego i ministranckiego.
 - b) Publiczne zgorszenie, naganne zachowanie, brak kultury i szacunku, niekoleżeńskość, znieważenie osób i profanacja.
 - c) Niesubordynacja wobec Ojca Świętego, biskupów, proboszcza, opiekuna, pozostałych księży oraz przełożonych w zarządzie.
 - d) Brak odnotowań obecności na Mszach Świętych na liście obecności (jest to jednoznaczne z zaprzestaniem służenia, brakiem aktywności i brakiem zainteresowania wspólnotą ministrancką). Podpunkt nie dotyczy ministrantów seniorów.
 - e) Postawa i czyny zaprzeczające §3.1,3,4,6; §4 oraz §11.9
5. Najaktywniejsi ministranci cyklicznie zostają nagrodzeni przez Opiekuna bądź Prezesa Ministrantów w ustalony z tymi osobami sposób.
6. Na koniec roku ministranckiego przyznaje się tytuł „Ministranta Roku”, który otrzymuje ministrant z największą ilością zdobytych punktów w punktacji ministranckiej, liczonej od lipca do czerwca bieżącego roku.
7. Przewiduje się również dodatkowe nagrody dla osób bardzo zaangażowanych w życie parafii i służbę (np. za szczególną pomoc przy organizacji ważnego wydarzenia lub np. za stuprocentową frekwencję na zbiórkach ministranckich). Sposób nagrody ustala Opiekun z Zarządem Ministranckim.
8. Do korzystania z praw ministranta, wyjazdów, wyjść i kolędzie uprawnieni są ministranci spełniający wszystkie swoje obowiązki oraz jednocześnie nie będący w karach.

§ 10 – Kasa Ministrancka

1. Kasa Ministrancka zawiera fundusze pieniężne na rozwój i potrzeby ministranckie.
2. Głównym zarządcą funduszy jest Opiekun Ministrantów. Nad częścią funduszy pieczę sprawuje Prezes Ministrantów.
3. Rodzaje wpływów do Kasy Ministranckiej:
 - a) składki z kolędy
 - b) akcje zarobkowe - tj. sprzedaż sianka, kadzidła, palm wielkanocnych i inne.
4. Rodzaje wydatków:
 - a) potrzeby wspólnoty ministranckiej
 - b) nagrody dla najaktywniejszych ministrantów
 - c) inne okolicznościowe wydatki

§ 11 – Kolęda

1. Prawo do uczestnictwa w wizycie duszpasterskiej mają wszyscy ministranci. Wyjątkiem są ministranci, którzy mają zaciągnięte na siebie sankcje oraz ministranci, którzy otrzymują stały dochód z pracy zawodowej.
2. Na kolędę ministranci ubrani są schludnie, w białej koszuli i krawacie, czarnych spodniach i eleganckich butach. Na koszulę zakłada się czystą i wyprasowaną komżę. Strój zobowiązuje, ponieważ ministranci w tym momencie reprezentują wspólnotę ministrancką na zewnątrz.
3. Za plan kolędy odpowiedzialny jest Prezes Ministrantów lub wyznaczona przez niego kompetentna osoba.
4. Niedopuszczalne są zamiany w planie kolędy „na własną rękę”. O wszystkich ewentualnych zmianach w planie decyduje Proboszcz, Opiekun lub Prezes Ministrantów.
5. Ministranci na kolędę chodzą po dwóch, chyba że z nagłej przyczyny druga osoba nie mogła wziąć udziału w kolędzie.
6. O ewentualnej nieobecności na kolędzie niezwłocznie należy poinformować osobę odpowiedzialną za plan kolędy.
7. Ilość kolęd jest adekwatna do aktywności we wspólnocie, punktacji ministranckiej, obecności na zbiórkach i do wzorowego zachowania.
8. Ministranci na kolędę zabierają puszkę, którą wręcza im ksiądz.
9. Ofiary zbierane są tylko i wyłącznie do puszek, którą ministranci otrzymali od księdza. Za zbieranie ofiary do innego miejsca (np. kieszeń lub plecak) grozi wydalenie ze wspólnoty ministranckiej.
10. Po kolędzie, podziału ofiary dokonuje ksiądz.

§ 12 – Punktacja ministrancka

1. Punktacji podlegają wszyscy ministranci (z wyjątkiem ministrantów seniorów).
2. Obecność na Mszy Świętej lub na nabożeństwie odnotowuje się na liście obecności, która jest wyłożona w dolnej zakrystii.
3. Organizacją listy obecności oraz odpowiedzialnym za punktację (liczenie i ogłaszanie wyników) jest Prezes Ministrantów lub jego zastępca.
4. Podsumowanie punktacji dokonuje się cyklicznie poprzez wywieszenie listy na tablicy w dolnej zakrystii (punktacja ta jest wtedy sumą określonych miesięcy - nie są w to wliczane poprzednie miesiące).
5. Do cyklicznej punktacji wliczane są punkty tylko za służbę z listy obecności. Wszelkie dodatkowe punkty (tj. punkty dodatnie za obecność na zbiórce, punkty dodatnie za czuwanie, punkty ujemne za naganne zachowanie, punkty ujemne za niszczenie listy obecności lub tablicy w zakrystii; i inne punkty) wliczane są do punktacji całorocznej, której podsumowanie odbywa się w czerwcu na podsumowaniu roku.
6. Sposób punktowania:
 - a) Służenie na Mszy Świętej od poniedziałku do soboty +5 punktów
 - b) Służenie na Mszy Świętej porannej w dni powszednie +8 punktów
 - c) Służenie w niedzielę +5 punktów
 - d) Służenie podczas nabożeństw +3 punkty
 - e) Służenie podczas nabożeństwa "La Salette" +5 punktów
 - f) Służenie podczas nabożeństwa do M.B. Nieustającej Pomocy +2 punkty
 - g) Służenie dodatkowe w niedzielę +6 punktów
 - h) Służenie na Mszy Świętej z udziałem Biskupa +15 punktów
 - i) Nieodpowiednie zachowanie w czasie Mszy od -3 punktów
 - j) Nieobecność na służbie w tygodniu -5 punktów
 - k) Obecność na zbiórce w kościele lub na salce +5 punkty
 - l) Dodatkowe punkty dodatnie lub ujemne za zachowanie, czuwanie, pomoc przy pakowaniu sianka itd. zostają przyznane przez osobę odpowiedzialną za punktację, a wysokość przyznania punktów ustala Prezes Ministrantów.

§ 13 – Tablica ministrancka w dolnej zakrystii

1. Za ład i porządek na tablicy ministranckiej odpowiedzialny jest Zarząd Ministrancki lub specjalnie wyznaczone osoby.
2. Za zniszczenie tablicy (podarcie kartek, popisanie itp.) grozi kara – ujemne punkty, zawieszenie punktacji, nagana lub inna udzielona sankcja przez Opiekuna bądź Prezesa Ministrantów.

§ 14 – Legitymacja ministrancka

1. Legitymacja ministrancka jest dokumentem potwierdzającym przynależność do wspólnoty ministranckiej.
2. Każdy ministrant ma obowiązek ją posiadać.
3. Legitymacja ministrancka zawiera następujące dane:
 - a) parafia oraz archidiecezja
 - b) numer legitymacji
 - c) imię i nazwisko ministranta
 - d) adres zamieszkania ministranta
 - e) data urodzenia oraz data przyjęcia do wspólnoty ministranckiej
 - f) data wystawienia legitymacji
 - g) podpis proboszcza
 - h) podłużna pieczęć parafialna
 - i) pieczęć wspólnoty ministranckiej
4. Legitymacje ministranckie wystawia Prezes Ministrantów.
5. Legitymacja ma określoną ważność. Ważność należy przedłużyć każdego roku. Przedłużenie odbywa się poprzez ponowne podbicie w wyznaczonym miejscu.
6. Legitymację potwierdza pieczęć parafii, pieczęć wspólnoty ministranckiej oraz podpis proboszcza.

§ 15 – Symbole

1. Duszpasterstwo Ministrantów przy parafii pw. Najświętszego Serca Jezusa w Śremie posiada własną pieczęć, którą się posługują. Prawo do jej używania posiada Opiekun Ministrantów, Prezes Ministrantów oraz Wiceprezesa i inne upoważnione przez Zarząd osoby.
2. Duszpasterstwo Ministrantów przy parafii pw. Najświętszego Serca Jezusa w Śremie posługuje się herbem ministranckim (przedstawiony obok).
3. Święto Ministrantów obchodzone jest w czasie wspomnień liturgicznych patronów.
4. Dzień Lektora i Ministranta ustanawia Duszpasterstwo Służby Liturgicznej Archidiecezji Poznańskiej.

§ 16 – Poprawki do statutu

1. Poprawki do statutu może złożyć każdy ministrant mający uzasadnienie do składanych poprawek.
2. Wszelkie poprawki dyskutuje i zatwierdza Zarząd Ministrancki wraz z powołanymi specjalnie do tego celu osobami. Opiekun może odmówić wprowadzenia niektórych zmian, jeżeli są one niewłaściwe.